

БІЛІМ ЖАРЫСЫ

Ахмет Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінің студенттер газеті
1998 жылғы 22 наурыздан шыға бастады

30 қазан,
2017 ж.
№ 8 (153)

Шығыстың Ұлықбегі

Қайта жаңғыртылған кесене бет 3

Өзге уақыт, өзге өзіміз стр. 4

Құнды кітап тұлғасы стр. 5

Польшаның оқу бағдарламасы бет 5

Пресс-тур по родному краю стр. 8

Оразхан Зейнелхазіретұлы, ГӘФ Журналистика мамандығының 4-курс студенті

Қазанның 26-күні Илияс Омаров атындағы облыстық қазақ драма театрында Қостанай облысының Л.Н.Толстой атындағы ғылыми әмбебап кітапханасының 80 жылдығына арналған «Қоғамның дамуында мемлекеттік кітапханалардың рөлі» атты халықаралық

ғылыми-тәжірибелік конференциясы өткізілді. Жиынға Қазақстан, Ресей, АҚШ пен Ұлыбританиядан келген кітапхана мамандары қатысты. Конференциядан кейін «Жұлдыз» әдеби журналының бас редакторы, ақын, журналист Ұлықбек Есдәулетов пен Мұрат Әуезов ағаларымыздан құралған бір топ ел қаймақтары Ахаң атындағы кара шаңыраққа ат басын бұрды. Университет басшылығының қолдауымен Ақылбек Шаяхметов мұрындық бо-

лып, «Рухани жаңғыру» мақаласы аясында Ұлықбек Оразбайұлының «Ақын деген бір ұлт бар» атты шығармашылық кеші ұйымдастырылды. Қандай туындысын болмасын жүрекпен жазып, әр шығармасынан қарапайымдылық көрініп тұратын Ұлықбек ағамызды облысымыздың тумасы, белгілі журналист Сырбай Мәуленов сонынан ертіп, өмірлік тәжірибесімен бөлісіп, өнегелі ұстазы бола білген. Сондықтан болар кеш

несі өзінің бисмилләсін Сырбай Мәуленовтың Сен мені ойладың ба? Түсімде көрдім. Тобылдың қойнауында, Тобылғы ішінде көрдім атты өлең жолдарымен бастады. 1983-жылдан кейін араға 34 жыл салып, Торғай топырағына келуді аңсаған Ұлықбек Есдәулетов жиналған жұртқа сағынышын жеткізді. Алғаш келген уақытында Сырбай ағамызбен «Тобыл» өзенінің бастауынан дәм татқан. Әсерлі

кездесу әдеби кешпен ұштастырылып, ақынның жанында жүрген үзегілес достары мен әріптестері көрермен қауымға ақындық, рухани жаңғыру, Ұлықбек Оразбайұлының шығармаларындағы ерекшеліктері мен адами қасиеттері жайлы аз-кем бөлісті. «Өнер» студиясының өнерлі шәкірттері мен университетіміздің дарынды студенттері ағамыздың қаламынан туған өлеңдерін оқып, халықтың сүйіп тындайтын әндерін шырқады.

100 шагов вперед

Круглый стол «План нации «100 конкретных шагов» - план глобальной трансформации социально-экономического положения страны» прошел в Костанайском Государственном университете им. А. Байтұрсынова в рамках научно-практической конференции «Модернизация экономики и общества - повышение конкурентоспособности Казахстана и достижение целей «Стратегии 2050». Основная цель конференции - разъяснение и пропаганда основных приоритетов Послания Президен-

та Республики Казахстан народу Казахстана «Третья модернизация Казахстана: глобальная конкурентоспособность», Стратегии развития Казахстана до 2050 года, Плана нации «100 конкретных шагов», статьи Главы государства «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания», повышение уровня поддержки в общественном сознании государственной политики страны; обеспечение единства нации и укрепление казахстанского патриотизма с привлечением научной общественности.

В работе конференции приняли участие профессорско-преподавательский состав высших учебных заведений Республики Казахстан, докторанты, аспиранты и магистранты, ответственные деятели, работники бюджетной сферы, государственные служащие. Конференция проводилась по следующим направлениям: ускоренная технологическая модернизация - новая модель экономического роста Казахстана; план нации «100 конкретных шагов» - план глобальной трансформации социально-экономи-

ческого положения страны; непрерывное улучшение качества человеческого капитала - создание новых возможностей для всех граждан страны; правовые механизмы развития демократического государства и гражданского общества; построение единой нации сильных и ответственных людей через реализацию программной статьи Главы государства «Взгляд в будущее: модернизация общественно-го сознания»; воспитание казахстанского патриотизма через призму духовно-нравственных ценностей

и концептуальных основ программы «Туған жер». С вступительным докладом выступил Женис Жарлығасов - ректор по научной работе и интернационализации Костанайского Государственного университета имени А.Байтұрсынова. Далее работа конференции прошла в формате дискуссий и круглого стола, на которых выслушано более 30 докладов на казахском и русском языках на различные темы общественной, политической, идеологической и социальных сфер.

Рухани жанғыру

Асия ДУАНБАЕВА,
заведующая музеем
А.Байтурсынова
и истории КГУ им.
А.Байтурсынова

В стране набирает обороты проект «100 новых лиц Казахстана», цель которого показать реальных людей - тех, кто своим умом, руками и талантом творит современный Казахстан. Многие костанайцы достойны войти в этот список. С некоторыми из них студенты нашего университета познакомились на организованном музеем

А.Байтурсынова мероприятия, которое прошло 24 октября в конференц-зале.

Героев выбирали сами студенты. Интересные сообщения подготовили студенты Ертай Тоғызбай, Баян Еркебулан, Жансая Төлөндіқызы и Шырын Амирханова, Диана Казкеева, Мирас Самуратов, Дилдара Балтабаева. Выступления сопровождалась презентациями.

Студенты аграрно-биологического факультета не случайно выбрали героем своего сообщения Касым-

жана Оразбаева - человека с незаурядной биографией, много лет своей жизни отдавшего университету и сегодня, несмотря на свой почтенный 80-летний возраст, остающегося в строю. Убедительно прозвучали слова ветерана, что состояться в жизни можно только честно работая, принося пользу обществу.

Малика Мухтарова также достойна войти в 100 новых лиц Казахстана, считают студенты юридического факультета. Малика - человек неограниченных возможностей, хотя официально ее относят к людям с ограниченными возможностями. Она - мастер спорта международного класса, двукратная чемпионка Азии по танцам на колясках. Малика на встрече не присутствовала, так как выступала на чемпионате мира в Бельгии, откуда она привезла две бронзовые медали. Может быть, вдали от Родины, она чув-

ствовала тепло наших сердец и искренние пожелания дальнейших успехов!

Зарина Кокжанова, которую на встрече представили студенты факультета информационных технологий - молодой предприниматель, представляла женщин нашей области на ежегодной встрече с Главой государства в Ак-Орде. Она успешно занимается несколькими направлениями в бизнесе, в том числе открыла в Костанайской области балетную школу. Гостем вечера был Абылай-хан Касенов на встрече представил студент экономического факультета Мирас Самуратов. Абылай-хан задал студентам вопрос, верят ли они в судьбу. Сам он верит и убежден, что у человека должна быть вера, прежде всего в свои силы.

И, конечно, пример для наших студентов - это преподаватели университета. О молодых ученых Евгении Золотухине и Анар Елуси-

зовой рассказали студенты инженерно-технического факультета и факультета ветеринарии и технологии животноводства. Благодаря таким преподавателям наш вуз вошел в десятку лучших высших учебных заведений страны.

«В каждом регионе были личности, которые были опорой и надеждой своему народу в непростые времена, чьи имена навсегда остались в памяти у народа. Обо всем этом должно знать наше подрастающее поколение» - сказал Нурсултан Назарбаев.

Одним из таких личностей, чье имя навсегда останется в памяти народа, является Ахмет Байтурсынов - выдающийся сын казахского народа, видный общественный и государственный деятель, ученый-торколог, публицист и языковед, переводчик, ученый-просветитель, всеми признанный духовный Наставник нации.

Дело начатое им, его соратниками находит свое продолжение в делах наших современников, в условиях уже независимого Казахстана.

Ребята убедились, что герои нашего времени живут рядом с нами. Это они своим трудом, делами, знаниями, достижениями продвигают нашу страну. И если замечательные, удивительные люди, о которых говорили на встрече студенты, даже и не победят в пресекте 100 новых лиц Казахстана, они все равно победители. Потому что они уже состоялись как профессионалы, как граждане, как патриоты своей земли. Именно с них нашей молодежи надо брать пример, на них следует равняться, с них надо делать жизнь. И, без сомнения, среди студентов, наверняка тоже есть те, которыми в будущем будет гордиться Костанайская область, а, может, и весь Казахстан.

Дата

Увлеченная профессией

Мадина ЕДРИСОВА,
студентка 2 курса
ГСФ специальности
«журналистика»

15 октября сотрудники библиотечной системы отметили свой профессиональный праздник - День библиотекаря. Увлеченные своей профессией, библиотекари вносят свой посильный вклад в сохранение культурного наследия народа Казахстана, продолжают вековые традиции библиотечного дела.

Этот праздник не только людей, работающих в библиотеках, но и тех, кто любит и уважает книги. Секреты профессионального мастерства известные вузовскому библиотекарю Айзаде Тлеубергеновой, которая подробно рассказала о том, как работают сегодня библиотеки в университете.

- Айзада Бакитовна, студентка - особая категория читателей, в чем заключается специфика работы вузовской библиотеки?

- Целью вузовских библиотек является создание оптимальных условий для удовлетворения информационных потребностей студентов и преподавателей университета. Читальные залы в библиотеке обслуживают все факультеты вуза, учитывая профессиональные, образовательные и культурные потребности и интересы читателей. Основное преимущество читального зала состоит в том, что читатель может пользоваться редкими и ценными книгами, также энциклопедиями, словарями, справочными посо-

биями и периодическими изданиями. Оказываем помощь студентам в написании курсовых, научных работах и дипломных работ.

- Каковы предпочтения сегодняшних читателей?

- Если говорить в общем, не касаясь вузовских библиотек, то в основном молодежь предпочитает читать фантастику, зарубежную художественную литературу. Наши студенты больше интересуются научно-познавательной литературой, книгами по психологии и многими другими. Также есть студенты, которые собирают свою личную библиотеку.

- Каким должен быть вузовский библиотекар?

- В целях повышения своего профессионального уровня, работники, например, вузовских библиотек, должны повышать свою квалификацию. Важно развивать инновационное мышление, проявлять интерес к опыту коллег других библиотек вуза, способность к профессиональному самоанализу и самооценке. Самообразование предполагает прежде всего систематическое чтение литературы по специальности, при этом важно следить не только за публикациями специальности, но и за изданиями по многим смежным областям, также необходимо владеть электронной технологией, помогать при обслуживании читателей и при проведении массовых мероприятий с использованием медиа-комплекса, библиотекар должен владеть компьютерной грамотностью - это помогает в поисках нужной информации.

- К вам в библиотеку приходят не только за книгами, расскажите о мероприятиях которые вы проводите?

- Библиотека не только оказывает помощь в учебных процессах, но также организывает какие-то интересные мероприятия: книжные выставки, викторины, брейн-ринги, конференции, встречи с различными людьми, политические и литературные гостиные. Одно из последних мероприятий было «Библионочь-2017» - это мероприятия проводилось для студентов всех факультетов вуза. В этот день библиотека стала настоящей территорией твор-

чества для воплощения самых смелых и креативных идей. Главной целью акции является развитие культуры чтения и возрождения интереса к книгам среди молодежи, а также привлечение читателей. В этот день для гостей мероприятия организаторы подготовили оригинальную культурную программу, в которую вошли: флеш-моб, экскурсионное бюро, театрализованное представление «Шаньрак», выставка фото «Пойманные за чтением», викторина «За страницами вашего учебника», «Чарующие звуки домбры и гитары» - конкурс на лучшее исполнение песни под аккомпанемент, «Библио-квест», «Поэтический марафон», игры «Мафия» и многие другие развлечения. Подобную акцию мы проводим впервые. К мероприятию готовились очень тщательно и с большой ответственностью. Студенты проявили живой интерес к мероприятию и приняли в нем самое активное участие: блестяще читали стихи, пели, танцевали, играли на инструментах. Завершилась акция праздничной студенческой дискотеккой.

- Сколько лет вы посвятили работе библиотекаря?

- Мой библиотечный стаж составляет 35 лет. Начинала работать в Централизованной библиотечной системе города Костаная, позже пришла в наш университет, но не проработав долго, продолжила идти по своему направлению в «Костанайскую областную универсальную научную библиотеку им. Л.Н. Толстого», но судьба распорядилась так, что я вернулась в КГУ имени Ахмета Байтурсынова и работаю здесь по сегодняшний день.

- Не жалете, что связали свою жизнь именно с библиотечным делом?

- Конечно, нет. Столько лет прошло, даже не представляю свою жизнь без этой сферы, без книг и без суеты в нашем университете. Мне нравится помогать людям.

- Спасибо, Айзада Бакитовна. Очень приятно было с вами беседовать. Мы поздравляем Вас с профессиональным праздником, желаем Вам здоровья, успехов в работе и всяческих благ.

Костанай – умный город?!

Амангуль
УСТЕМИРОВА

Костанайский филиал РГП «Казахстанский институт стандартизации и сертификации» совместно с ГУ «Департамент комитета технического регулирования и метрологии МИР РК» по Костанайской области с участием предприятий и студентов Костанайского государственного университета им. А. Байтурсынова провел круглый стол, посвященный Всемирному дню стандартизации, который ежегодно отмечается 14 октября.

В этом году круглый стол посвящен теме «Смарт Сити» (умный город), лозунгом которого является «Стандарты делают города умнее».

Основная и главная цель мероприятия заключается в обсуждении этапов, систем внедрения, а так же значимости стандартов во внедрении «Смарт Сити» в городах Костанайской области. Эта идея уже находит свое практическое подтверждение благодаря работающим проектам. Пока наиболее активное внедрение умных программ идет в Астане, Алматы и Шымкенте. В нашей области активно по внедрению умных технологий работает Лисаковск, где этот проект функционирует уже не в пилотном, а в рабочем режиме.

Нужно отметить, что цифровые технологии стали активно применяться не только в образовании, но и в сфере ЖКХ и многих других, благодаря которым происходит систематизация дан-

ных, упрощается контроль. Стандарты делают города умнее, особенно актуально, если учитывать тот факт, насколько важен сегодня вопрос модернизации и улучшения технического оснащения городов страны.

Название «Умный город» говорит за себя. Это целая концепция развития пространства удобного для проживания: внедрение новейших технологий, зеленой инфраструктуры и улучшения экологического развития города. Например, доводчики света, которые жители многоквартирных домов могут заметить в подъездах, с помощью которых можно сократить потребление электроэнергии. Кстати, сейчас ведется активная работа по внедрению системы «Умное ЖКХ».

Умное управление дорожным движением также в скором времени ждет костанайцев. Это расстановка дорожных знаков, скоростных режимов и управление светофорами.

В некоторых регионах система уже показала себя. Опираясь на опыт других стран, отечественное «умное» производство не отстает. Новые технологии будут создаваться на основе уже имеющихся национальных стандартов.

Ұлы ағартушының кесенесі қайта жаңартылды

Гүлім САҒЫДАТ, ГӨФ Журналистика мамандығының 3-курс студенті

Ұлы ағартушы ұстаз, этнограф ғалым Ыбырай Алтынсарин мемориалдық кешенінің салтанатты ашылу рәсімі өтті. Бұл

салтанатты шара ұстаздар күніне орайластырып ұйымдастырылды, сонымен қатар Ұлы ұстаздың кесенесін қайта жаңғырту – Елбасының «Рухани жаңғыру» мақаласы аясында атқарылған игі істердің жалғасы болып отыр. Қостанайдағы Ыбы-

рай мектебінің бірнеше буын шәкірттері үшін бұл орын қашаннан киелі саналады. 1991 жылы Ы.Алтынсариннің басына қызыл кірпіштен шағын кесене салынған болатын. Бірақ соңғы жылдарда тоза бастағандықтан жергілікті азаматтар оны жөндеу туралы ұсыныс айтқан. Бұл ұсынысты атқарушы билік өкілдері де құп алып, көп ұзамай бюджеттен кесенені қайта жаңартуға 81 млн теңге қаржы бөлінді. Қайта жаңартылған кесене Маңғыстаудан әкелінген ұлутастардан салынған. Жерден ұшар басына дейінгі жалпы биіктігі 18 метр. Көлемі 64 шаршы метр. Сонымен қатар кесенеге баратын жол да жаңартылып, кіреберісіне үлкен арка салынды. Жалпы қайта жаңартылған кесененің ашылуы

Қостанайлықтарға рухани серпіліс әкелген оқиғалардың бірі болды. Шараға обылыс әкімі Архимед Мұхамбетов, аудандар мен қала әкімдері, облыстық басқармалар мен департаменттердің басшылары, еңбек ардагерлері қатысты. Алдымен Ұлт ұстазының рухына құран бағышталып, мұнан соң мектеп оқушылары Ы.Алтынсариннің өлеңдерін жатқа оқыды. Облыстық ардагерлер кеңесінің төрағасы Кең-

жебек Үкіұлы да: «Шын мәнінде ұлы істің куәсі болып отырмыз. Ыбырай бабамыз қазақ білім-ғылымының дамуына зор үлес қосты. Оған деген құрметіміз шексіз. Биыл расында да тарихқа тағзым ету жылы болып тұр. Мовзалайдің жаңа кейіпке енуі соның бір дәлелі», - деп өз пікірін білдірді. Іс-шаралар легі Е.Өмірзақов атындағы облыстық филармонияда «Туған жер – Туған ел: білім беру жүйесін да-

мыту басымдылығы» тақырыбындағы ғылыми-практикалық конференциямен жалғасты. Жиынға облыстық мәслихаттың, әкімдіктің, «Нұр Отан» партиясы филиалының өкілдері, басқа да мүдделі мемлекеттік органдар, облыстық жоғары оқу орындарының редакторлары, педагогикалық қоғам өкілдері қатысты. Сондай-ақ «Тобыл» мейрамханасында облыс әкімінің педагогтармен кездесуі өтті.

РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ

нақты қадамы айқындалған. Жоспардың негізгі мақсаты «аурулардың сыртқы белгілерін» сылап-сипаюу емес, оларды «жүйелі емдеу» болып табылатын қоғам мен мемлекетті түбегейлі қайта өзгертуге негіз қалайды» делінген бағдарламалық құжаттың

қызметкерлерді мансаптық жоғарылату үшін конкурстық негізге көшу, шетелдік менеджерлерді, жекеменшік сектордың мамандарын, халықаралық ұйымдардың қызметкерлері болып табылатын Қазақстан Республикасының азаматтарын мемлекеттік қызметке жіберу, жаңа этикалық ережелерді енгізу, мемлекеттік қызметтің жаңа этикалық кодексін жасау, міндеттері мен оларға қатысты нақты мәселелер еліміздегі мемлекеттік

міндеттер қойылған. Негізін, 2014 жылдың басында Елбасымыз Н.Ә.Назарбаев ХХІ ғасырдағы Қазақстанның ұлттық идеясы – «Мәңгілік Ел» деп жариялаған болатын. Осылайша келесі келешекке байсалды қадамдар жасау үстіндегі тәуелсіз Қазақстанның көздеген заманауи мақсат-мұраты артта қалған ғасырлар құндылығымен сабақтасып, жалғасып жатқаны, біз Еуразия түркілерінің қара шаңырағын ұстап қалған

қатарында рухани саланы жаңғырту негізгі бағыт болып табылады. Мұндай аксиомалық байлам жасауға берік негіз бар деп ойлаймын. Әлбетте, саяси және экономикалық жаңғырудың жетістігі, бірінші кезекте, рухани қатынастар басымдық алатын қоғамдық сананың денгейіне байланысты болмақ. Сондықтан, бүгінгі таңда рухани жаңғыру ең өзекті міндеттердің алдыңғы қатарына шығып отыр. Бұл орайда, ең әуелі, жалпыұлттық

Арманға бастайтын дара жол

Гүлжанат ЖҮРСІНӘЛИНА, ГӨФ Практикалық лингвистика кафедрасының меңгерушісі, филология ғылымдарының кандидаты

Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаев бес институтоналдық реформаны іске асыру үшін 100 нақты қадамды белгілегені баршамызға мәлім. Елбасымыздың «Ұлт жоспары: 100 нақты қадам» — әрбір қазақстандықтың көкейіне қонақтауға міндетті болып табылатын, күллі халыққа арналған қазіргі заманғы мемлекет бағдарламасы және ол тек қана біздің елімізді емес, бүкіл төрткүл дүниені, әлемді өзіне қаратты. Бұл ұлт жоспарына қалың ел зор үмітпен қарайды. Әрине, «Нұрлы жол» мен «Қазақстан-2050» стратегиясы да осы ұлт жоспарының шапанының аясына еніп отыр. Бейнелеп айтсақ, Қазақстан бұл қадамдарын

алып адым-адым аттауы қажет. Әйтпесе алдымыздағы отыз алып ел де бір орында тұрмақ емес. Алға, тек алға адымдауымыз тиіс. Алғашқы 15 қадамды, яғни бірінші бөлімді кәсіби мемлекеттік аппарат құрудан бастаудың өзіндік мәні зор. Себебі әрбір адам, әрбір қызметкер сағаттың тетіктері тәрізді үйлесімді жұмыс жасағанда ғана зор табысқа жетеміз. Ұлт Жоспарының кіріспесінде: «100 нақты қадам» – бұл Жаһандық және ішкі сын-қатерлерге жауап және сонымен бір мезгілде, жаңа тарихи жағдайларда Ұлттың дамыған мемлекеттердің отыздығына кіруі жөніндегі жоспары» екені атап көрсетілген. «Кәсіби мемлекеттік аппарат құру», «Заңның үстемдігін қамтамасыз ету», «Индустрияландыру және экономикалық өсім», «Есеп беретін мемлекетті қалыптастыру» деп аталатын бөлімдерден тұратын ресми құжаттың он бойында мемлекет дамуының алдағы уақыттағы 100

1-қадамы – мемлекеттік қызметке қабылдау ресімдерін жаңғыртуға арналған. Онда: мемлекеттік қызметке қабылдау төменгі лауазымдардан басталуы тиіс екені атап өтілген. «Төменгі лауазымдарға кандидаттарды реттеу және одан әрі лауазымдық өсу іскерлік қасиеттер негізінде жүзеге асырылуы тиіс» деген міндет қойылып отыр. «Қазақстан республикасының мемлекеттік қызмет және жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің рөлін арттыру» мәселесі бойынша орындалуы тиіс міндеттер жан-жақты баяндалған. Ауыстырылатын мемлекеттік қызметкерлерге лауазымдық міндеттерін атқару кезеңінде оларға жекешелендіру құқығынсыз қызметтік пәтерлерді міндетті түрде беру, мемлекеттік қызметкерлерді тұрақты түрде оқыту жүйесін заңды түрде бекіту – үш жылда бір рет олардың кәсіби шеберлігін арттыру, мемлекеттік

қызмет саласын жаңа деңгейге көтерері сөзсіз. Жемқорлыққа қарсы күрес – Елбасы саясатының басым бағыттарының бірі. Бұл мәселе Ұлт Жоспарының 13-қадамында – жемқорлыққа қарсы күресті күшейту қадамында көрініс тапқан. Сонымен қатар Мемлекеттік қызмет туралы жаңа заң қабылдау, мемлекеттік қызметкерлерді кешенді аттестаттаудан өткізу мәселелері де сипатталған. Ұлт Жоспарында сондай-ақ азаматтардың сот төрелігіне қолжетімділігін жеңілдету үшін сот жүйесі институттарын оңтайландыру, сот төрешісінің лауазымына кандидаттарды іріктеу тетіктерін көбейту және біліктілік талаптарын қатайту, «Оқуды және сот тәжірибесі арасындағы өзара байланысты күшейту үшін сот төрелігі институты мемлекеттік басқару академиясының құрылымына бөлінуі керек» деген

мұрагері болып табылатынымыз туралы да ресми дәйектеп беріп еді. Ал Елбасының «Рухани жаңғыру» біздің ұғымымызда: «Рухани жаңғыруды әрбір адам өзінен бастағаны жөн», - дегенге саяды. «Бұл үшін өзімізді үнемі қамшылап, ұдайы алға ұмтылуымыз керек!» Осылайша ғана «Қазақстан әлемде адамдар үшін қауіпсіз және тұруға қолайлы мәңгілік елдің біріне айналуға тиіс». Интеллектуалдық ұлы ізденіспен түзілген Елбасының сындарлы саясаты еліміздің ілгері өркендеуіне септесетін ұлы жобалар мен бастамалардың, идеялар мен бағдарламалардың алтын дінгегі бола беретініне сенеміз. Бүгінгі таңда Қазақстанның Үшінші жаңғыруын іске асыру аясында саяси реформа, экономикалық өсімнің жаңа моделін құру және рухани жаңғыру сияқты үш жаңғыру үдерісі жүзеге асырылатын болады. Аталған үдерістердің

құндылықтарды тереңдету негізінде түбірлі өзгерістерді қажет етіп отырған осы саланың бүгінгі жай-күйін атауға болады. Ойымызды қорытындылайтын болсақ, жаңа жағдайдағы рухани жаңғыру баршамыздан жаһандық өзгерістерге және жанашылдықтарға дайындықты және ұмтылысты қажет етеді. Өйткені, біз айрықша серпінділікпен жылжып жатқан зымыран уақытта өмір сүрудеміз. Қазақстан Президенті Нұрсұлтан Назарбаев «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаласында жаңа тарихи кезеңге тән қатерлер мен тәуекелдерге жан-жақты баға бере отырып, рухани жаңғыру арқылы болашаққа деген өзінің терең көзқарасын білдірді. Ендеше біз біртұтас ұлы ұлттың перзенті екенімізді мақтан тұтуға тиіспіз. Біздің жолымыз айқын: Жаңару арқылы жарқын болашаққа жетейік!

О времени, и о себе

Вероника ШЕГАЙ,
студентка 2 курса ГСФ
специальность
«журналистика»

Сегодня в нашей гостинице Мансия Самамбет - профессор кафедры иностранной филологии Костанайского государственного университета им. А. Байтурсынова.

О себе...

Родилась в 1947 году недалеко от города Костанай в районном центре, который раньше именовался как Большая Чураковка, ныне Алтынсаринский район. В силу того, что моего отца перенаправляли по работе, а также по ряду других причин, мы довольно часто меняли место жительства и соответственно я обучалась в нескольких школах. В первый класс пошла не в родном поселке, а в Узынькольском районе, в то время как 11-й закончила в Урицком районе. На период окончания школы у нас было только один выпускающийся класс, в котором обучались представители разных национальностей, однако я была единственной казашкой.

Определиться с выбором будущей профессии было не так просто. Я подумывала поступать на музыкальное отделение, хотела быть архитектором, знать иностранные языки и многое другое, но в конце концов мой выбор пал на иностранные языки. Подал документы в Ленинградский педагогический университет им. Герцена, поступила на факультет иностранных языков, а именно английское отделение, при этом не зная ни одного английского слова, так как в то время, в основном, по всей области

преподавался только немецкий язык, который по тем меркам, знала достаточно неплохо. Факультет был очень большой. Он включал в себя английское, немецкое, французское, испанское отделения. Могу уверенно сказать, что с преподавателями мне определенно повезло, так как обучалась у святителю советской англистики, у людей, которые знали свое дело. Однако, как вы понимаете, в те времена мы были закрытой страной, и как такового большого доступа к иностранной литературе мы не имели. На тот период единственным доступным печатным органом Англии в СССР был орган коммунистической партии «Morning star». Тогда нас спасала наш куратор, которая вела у нас литературу Англии и США. В тот период существовало такое общество как «СССР и Великобритания», так вот она была вторым по статусу человеком в этом обществе и поэтому обладала большой библиотекой на английском языке, и в случае необходимости какой-либо книги, мы всегда бежали к ней, отказа с ее стороны никогда не было. После 5 лет обучения поступила в аспирантуру...

О работе ...

Я человек трудолюбивый. Вот уже 48 лет как работаю в области иностранных языков. В 1978 году защитила кандидатскую диссертацию и стоит отметить, что на тот период, когда все еще была в Ленинграде, меня уже выбрали заведующей кафедрой, так как в то время на нашем факультете не было ни одного кандидата, а я как раз защитилась. Занимала эту должность 10 лет. Затем

меня избрали деканом, тогда как раз-таки избирали, а не назначали, и проработала в этой должности почти 20 лет. Не в обиду нынешним временам, но нужно признать, что тогда факультет иностранных языков «гремел». Только на одном нашем факультете обучалось более 500 студентов. В мою бытность деканом были открыты немецкое, арабское и турецкое отделения, в то время как английское и французское уже прочно утвердились. На турецкое отделение мы приглашали специалистов из Турции, которые обучали студентов по особой методике. Ни на одном отделении студенты не говорили так хорошо уже в конце первого курса, как на турецком. Уровень преподавания на нашем факультете всегда был высоким.

Я люблю свою работу, хотя в ней много рутины: составление тестов, учебников, различных пособий. У меня есть работы по литературе, страноведению, а также для домашнего чтения. По одному из пособий получила гриф Российской академии наук. Так же мною выпущен сборник пословиц на трех языках: казахском, русском и английском. Когда писала этот сборник, оказалось, что существуют пословицы, о которых честно говоря, даже и не знала. А теперь увлеклась фразеологизмами. Сейчас многие студенты обучаются на казахском языке и имеют проблемы с русским языком. Как-то, общаясь со студентом, упомянула один из фразеологизмов, однако он меня не понял и это как раз-таки навело меня на мысль создать сборник не просто фразеологизмов с эквивалентами на трех языках, а с использованием идиом.

Работа по созданию данного сборника уже началась. Не постесняюсь повториться: очень люблю свою работу и не смотря на свой пенсионный возраст, все еще со студентами. С молодежью очень интересно работать. Есть много вещей, которые мы, старшее поколение, не знаем или не понимаем, поэтому у нас идет некое взаимообучение. Я учусь у них, они - у меня.

Любовь к театрам и путешествиям...

Для меня Ленинград - это город, где каждый кирпичик - это история. Когда училась на 5 курсе, суббота была свободным днем и вместе с соседкой по комнате, которая хорошо разбиралась в искусстве, мы каждые выходные ходили в музеи. Благодаря ей узнала многие вещи. А еще люблю петь и поэтому посещала различные музыкальные вечера. Не имея специального музыкального образования, выбрала цикл, который мне показался более легким - это «ария, песня, романс». Такие музыкальные вечера проводились в филармонии примерно 10-12 раз в течение года. Также в период студенческой жизни появилась моя любовь к театрам. Конечно, в последнее время не так часто их посещаю, но раза 3 в год точно хожу. Была во многих театрах и сравнивая с

уступают даже столичным.

Что касается моей любви к путешествиям, это от моего отца. Он всегда вспоминал казахскую поговорку: «Уважай не того, кто много прожил, а кто много видел», и поощрял наши желания путешествовать. В общей сложности я посетила 32 страны. К примеру, этим летом побывала сразу в 4 странах. В какой-то степени, это благодаря моей племяннице, которая сейчас учится в Германии. Именно она сподвигла меня на далекое путешествие в Исландию. Что я могу сказать? Страна необыкновенно интересная. И не столько интересна история страны, сколько природа. Это вулканы, черные лавовые пляжи, горы и реки. Также в Исландии очень много овец и лошадей. Интересно, но если из Исландии вывозят исландскую лошадь, то обратно ее никогда не привозят, связано это с тем, что исландцы не хотят портить породу. Удивительным для меня было узнать, что исландцы верят в троллей, эльфов и другие «тайные народы». И при этом не просто верят, а проводят различные обряды заабривания и многое другое. После Исландии мы вернулись в Германию, в которой я бывала и раньше, затем оттуда мы прилетели в Португалию. Если честно никогда не думала, что когда-нибудь посетю эту страну, так как особого интереса к ней не испытыва-

ния была в самом расцвете, остальные страны были отсталыми. У этой страны довольно интересное прошлое. К примеру, в 1998 году там прошло ЕХРО, о чем мы и не догадывались. Тогда наша страна в первый раз участвовала в этом широкомасштабном мероприятии. Впрочем, путешествовать определенно люблю и рекомендую всем без исключений.

Движение - это жизнь...

В мои планы входит прожить минимум 95 лет. Надо быть оптимистом, надо видеть все только в позитивном свете. Что изменится от того, что мы будем постоянно жаловаться на жизнь? К сожалению, сейчас, даже молодежь постоянно недовольна. А еще, я очень много хожу пешком, считаю, нужно постоянно двигаться, так как движение - это жизнь. Ну и потом не нужно закликиваться на проблемах.

О языках

Что такое иностранный язык? Прежде всего, это новые люди, новая культура, новые мировоззрения. Считаю, что сейчас не знать иностранный язык, в особенности, английский, преступно. При этом не стоит закликиваться только на языке, помимо этого нужно знать и историю страны, и литературу, нужно быть культурно обогащенным. В советское время мы закликивались на грамматике, конечно без нее не обойтись, но для путешествий к примеру, нужно больше записать лексикой. Ведь знание одной грамматики недостаточно для поддержки разговора с иностранцем. Самое главное правило в изучении любого языка: не надо бояться делать ошибки. Конечно, мы как преподаватели будем указывать на недочеты и исправлять, но ведь даже говоря на русском языке мы делаем ошибки. Также важно заниматься систематически. Если говорить о курсах, которых на сегодняшний день предостаточно, да, они помогают, но в большей степени все зависит от человека, от его желания. Одного желания мало, нужны усердие и трудолюбие. Конечно, мы все разные, но абсолютно все мы должны доводить начатые дела до конца. Я бы даже сказала, что в каких-то случаях нужно себя заставлять и именно тогда вы заметите результат

другими, хочется сказать, что костанайские театры очень даже хороши, по мастерству наши актеры не

ла. Всегда думала, что это бедная страна, однако глубоко ошибалась. На самом деле, когда Португа-

Фото <http://weproject.kz/articles/detail/mansiya-samambet/>

Қарттарға құрмет

Гүлім ДҮЗЕНБАЙ,
ГӘФ
Журналистика
мамандығының 3-курс
студенті

1-қазан – халықаралық қарттар күні. Бұл күні туған-туыстарымызбен қоса әр мекеме өз зейнеткерлерін құттықтайды. «Қарты бар үйдің қазынасы бар» деп үлкенге құрмет, кішіге ізет көрсете білген еліміз қазір, өкінішке орай, қарттардан қадір кетіп, баладан ақыл азайған заманды бастан өткеріп жатыр. Оған тіптен таңғалмайтын дәрежеге жеттік. Бұл сөзімнің дәлелі ретінде естіген құлаққа түрпідей тиетін қаптаған қарттар үйін айтар едім. Осыдан бірнеше жыл бұрын мұндай «сұрықсыз» мекемелердің саны да, ондағы қарақоз қариялардың қарасы да аз болатын. Енді міне, жетіскен жеріміз осы деп, қарттар үйінің тұрақты тұрғынына айналғандардың қатарында балалы-шағалы қазақтың ақсақалды аталары мен ақ жаулықты әжелері

бар. Қандай қиын-қыстау заманды басынан өткерсе де жетімін жылдатпаған, жесірін жатқа бермеген қазағымның ұрпағы қандай мүсепір хәлге түскен? Бастысы – қалай? Енді саналы халықтың бір бөлігі санасыз ұрпақтың күнәсін арқалайды, әкешесіне туған баласы көрсетпеген мейірімді өзгелер беруге тырысады. Бұған да шүкір. Не десек те, жүрегі бар жандар жоқ емес.

Рудный қаласында орналасқан «№2 Рудный арнаулы әлеуметтік қызмет көрсету орталығы» коммуналдық-мемлекеттік мекемесінің, яғни қарттар үйінің тұрғындарын ҚМУ-нің студенттері мерекелерімен құттықтады. Ветеринария және мал шаруашылығы технологиясы факультетінің бір топ студенттері жылдағы дәстүр бойынша «Қарттарым – асыл қазынам» атты мерекелік іс-шара ұйымдастырып, қарияларға шаттық сыйлады, дастархан жайды. Бейнетінің зейнетін көретін кезде тағдырдың

тауқыметімен сан мұндықты тоғыстырған бұл мекемеде 100-ден астам қария өмір сүріп жатыр. Мұнда тұрып жатқан әрбір жанның жанарында сыр, жүрегінде мұң барын бірден аңғаруға болады. Басым көпшілігі өзге ұлт өкілдері болғанымен, жоғарыда айтып кеткеніміздей, арасында өзіміздің қазағымыз да бар. Оларды көргенде бойым мұздап қоя берді. Әсіресе, қазақтың қайнаған ортасы, Торғайдан келген қартты көргенде, жүрегім қан жылады. Бірақ мемлекет қамқорлығындағы

қарттар ешкімнен қорлық көріп жатқан жоқ, жүріп-тұруларына ешкім шек қоймайды. Күніне 5 уақыт тамақтанады. Сондай-ақ қарттар бос уақыттарын ғимараттағы қысқы бақта, тыныс алу жүйелерін қалпына келтіретін арнайы кабинетте өткізеді. Мұның бәрі өз үйіне, балаларының ыстық ықыласына жетпейді, әрине. Дегенмен көңілге медеу. Студенттердің көңілді кешінен көтеріңкі көңіл-күймен тарасқан қарттар жастарға алғыстарын жаудырды. Игі істің себепкері болған жастар да шат-шадыман!

Жайдарлы жайдарман

Айдана ТАЛҒАТ,
ГӘФ Журналистика
мамандығының 1-курс студенті

Университетіміздің ең көңілді, жалынды жастары тағы да бас қосты. «Ректор кубогі» және «Үздік ойыншы» атты кубоктерге үміткер 11 команда қатысқан Жайдарман ойындары тартысты өтті. Биылғы жылдың жаңалықтары да бар екен. Бірнеше жаңа командалар құрылыпты. Олар: гуманитарлық-әлеуметтік факультетінің жас буын өкілдері – «Импери» командасы, ветеринария және мал шаруашылығы факультетінің «Аktion» командасы, экономика факультетінің «Байдың балалары» және №1 студенттер үйінің намысын қорғап келген «#1» командасы, №2 студенттер үйінің «Дыңқ» құрамасы, заң факультетінің «Менің сүйікті құрамам». Сонымен қатар Жайдарман сахнасына Әскери кафедра құрамасы алғаш шықты.

Өте қызықты да тартысты өткен ойынға көрермендер де көп келді. Рухани жаңғыру, татулық, достық, бірлік тақырыптары бойынша әзіл айтқан жастар өз ойын көрерменге жеткізе білді. Ойын соңында барлық командалар мақтау қағазымен марапатталды. Топты жарған «Дыңқ» құрама командасы 1-орынды, 2-орынды заң факультетінің «Менің сүйікті құрамам» командасы иеленсе, 3-орын Әскери кафедра құрамасының еншісіне тиді. Ал 2017 жылғы Жайдарман ойындарының «Үздік ойыншысы» – заң

факультетінің 1-курс студенті Балғаш Шыңғысхан. Сегіз команда жартылай финалға жолдама алды.

Спорт – денсаулық кепілі

Арай ЖЕҢІС,
ГӘФ Журналистика мамандығының 3-курс
студенті

«Дені саудың – жаны сау». Осындай ұранмен жыл сайынғы дәстүрге сай А.Байтұрсынов атындағы

спорттық сайыстарда танытып жүрген спортшылар аталып өтті. Денсаулық күнінде арнайы марафон мен спорттық сайыстар және барлық факультеттің студенттерінің қатысуымен биден флешмоб ұйымдастырылған. Ең бастысы жас буын өкілдерінің мақсаты бір – салауатты өмір салтын ұстану.

Құнды кітап тұсаукесері

Сералы МЫРЗАБАЙ,
ГӘФ Журналистика
мамандығының 4-курс
студенті

Қазақ халқы ежелден тағылымды тарихын жас ұрпақ жадына сіңіріп, тарих тұлғаларына құрметпен қараған. Батырларының ерліктерін ұлықтап, би-шешен, ақын-жыршыларының қайратымен ерліктері мен әсерлі әңгімелері құймақұлақ жұрттың жадында. Таңғажайып оқиғалар заман алмасқан сайын, ғасыр мен ғасыр жалғасқан сайын уақыт өте келе аңызға айналса керек. «Аңыз түбі – ақиқат» деген сөз де беркер айтылмаған. Жуырда тарихи аңыздарды зерделудің, саралаудың, сараптаудың нәтижесінде жаңа кітап жарыққа шықты. Туындының авторы – филология ғылымдарының докторы, А.Байтұрсынов атындағы ҚМУ-дың профессоры, фольклортанушы ғалым Алмасбек Әбсадықов. «Біздің заманымыз – өткен заманның баласы, келер заманның ата-сы», Ахаң ағамыз айтқан осы төмсілден мол ғибрат алуға болады. Атадан қалған мирасымызды мейлінше көдеге жаратып, жоқ-жітігімізді түгендеген кітап болды десем артық айтқаным емес. Ғылыми монография «Қазақ хандығы және тарихи аңыздар» деп аталады және «Пайым», «Зерде», «Таным» деп айтар тағып, айшықталған үш бөлімнен тұрады. Әрбір бөлім бірнеше тарауларға бөлініп, ол тараулар өз кезегінде зерттеудің мазмұны мен мәнін, зерделенген ғылыми тұжырымдамаларды рет-ретімен оқырман қауымға, зертеуші ғалымдарға жұмыр, тегіс, қисынды тұрғыда жеткізуге қызмет етеді. Зерттеу, аты айтып тұрғандай, Қазақ хандығы тұсындағы оқиғаларға байланысты туған тарихи аңыздарды зерделеуге, саралауға, сараптауға құрылған. Автордың пайымдауынша, Қазақ хандығы тұсында болған оқиғалар мен тарихи тұлғалар жайындағы аңыздарға халқымыздың төл тарихына қатысты деректер түсіп, оған әрбір кезең өзінің заманауи рухын, белгісін айшықтап отырған. Тарих ғылымдарының кандидаты, доцент Өтеген Исенов кітаптың алғы сөзінде былай деп жазады: «Қазақ хандығы тұсындағы тарихи оқиғалар туралы аңыздар – халықтың ба-сынан өткен қиын-қыстау,

аласапыран заманның көркем шежіресі. Онда шындықта болған тарихи оқиғалардың мән-мазмұны, өмірде нақты өмір сүрген тұлғалардың қызметі фольклорлық дәстүрмен баяндалады. Тарихи аңыздарда халықтың көне түсініктері, дүниетанымы, белгілі бір оқиға мен тұлғаларға берген саяси бағасы, мемлекетшілдік санасы, ел болашағына алаңдаған көңіл-күйі, бірлікті, татулықты көкөсең, арман-аңсары көрініс тапқан. Халықтық мұраның ұлтымыздың төл тарихын тануға, саяси бағыт-бағдарын бағамдауға, рухани мұрасының қыр-сырын ұғынуға тигізер маңызы зор. Сан ғасырлық ұрпақтар көшінен ауызша жеткен тарихи аңыздар – халқымыздың мәдени тарихын тануға қызмет жасайтын қазыналы рухани мұра». Кітаптың тұсаукесер рәсіміне қатысушы ақын, жазушы Нағашыбай Мұқатов кітаптың 302 бетінде 299 тарихи деректер қолданылғанын тілге тиек етті.

Талантсыздар тауға қарай бармас тек,

Тағы айтамын жақсыларға жалғас деп.

Тарихтың талай сандығын ақтарып, Төмендеме, аспандайбер

Алмасбек, -деп кітап авторына тілек жолдап, өзінің ағалық жүрек жарды лебізін білдірді. Кітапты оқи отыра тарихымызда біз ұялатындай ештеме жоқ деп ой түюге болады. Қазақ халқының сыртқы жауларымен күресінің жеңісі мен жетістіктеріне арқау болған аңыз әңгімелерде өршіл, асқақ рух орын алса, ел басына қуғын-сүргін күн туған кезеңдерде дүниеге келген аңыздарда мұң мен қайғыға оранған сарын-байланысты туған тарихи аңыздарды зерделеуге, саралауға, сараптауға мемлекетшілдік мұрат-мақсаттар бейнеленіп отырады. Фольклоршы ғалым Алмасбек Әбсадықовтың «Қазақ хандығы және тарихи аңыздар» атты ғылыми монографиясы – қазақ фольклортану ғылымына, сондай-ақ ұлттың рухани болмыс-бітімін, ұлттық құндылықтарды саралауға қосылған қомақты үлесі.

Польшаның оқу бағдарламасы көңілімізден шықты...

Айбарша ЛЕКЕРОВА,
ГӘФ Журналистика
мамандығының 2-курс
студенті

Жастар мемлекет та-
рапынан әрқашан қолдау
табады. Сапалы білім
алуға мүмкіндік көп.
Осындай мүмкіндіктердің
бірі – шетелде білім алу,
өзге елдердің оқу орнында-
рымен тәжірибе алмасу.
Қостанай мемлекеттік
университетінде де
бірнеше маңызды
бағдарлама қарқынды
жүзеге асырылуда. Жыл
сайын оқу ордамыздың
студенттері ел көріп,
жер көріп, басқа елдің оқу
үрдісімен танысып келеді.
Академиялық ұтқырлық
бағдарламасының ая-
сында шетелден білім
алып келген жастың бірі
– Мағзұм Төлеш. Талап-
ты жас – ҚМУ-нің маги-
странты.

Мен Еуропаның білім
жүйесіндегі ерекшеліктер
мен Польшаның
мәдениеті туралы білу
үшін Мағзұммен арнайы
кездесіп, әңгімеге тарт-
тым.

**-Мағзұм, сізбен
сұхбаттасудың
сәті түскеніне
қуаныштымын!
Жақында Польшада
білім алып қайттыңыз.
Елге қандай әсермен
оралдыңыз?**

-Мен де өте
қуаныштымын. Шыным-
ды айтсам, эмоциялды ай-
тып жеткізу қиын. ҚМПИ-
да оқып жүргенімде Фран-
цияда білім алып келу-
ге мүмкіндік болған,
алайда белгілі бір се-
бептерге байланысты
бара алмадым. Енді міне,
А.Байтұрсынов атындағы
Қостанай мемлекеттік
университетінің студенті
атанып, арманымға қол

жеткіздім.

Мен оқуға барған уни-
верситет Польшаның
Лодезь қаласында
орналасқан. Негізі, Лодезь
еврейлердің жері болған
екен. Қаланы 2-3 апта
араладық, ұнады. Тарихи
ғимараттар да жетерлік.
Кейбір 2 қабатты үйлер мен
мекемелер жасыл тормен
қапталып тұр екен. Басын-
да түсінбей дал болдық.
Кейбір 2 қабатты үйлер мен
мекемелер жасыл тормен
қапталып тұр екен. Басын-
да түсінбей дал болдық.
Неге жөндей алмасқа де-
ген де ойлар келді. Кейін
мұражайға экскурсияға
барғанда сұрадық,
мұражай қызметкерлерінің
айтуынша жасыл тормен
қоршалған ғимараттар
ертедегі атақты
еврейлердің үйлері екен.
Олар қайтыс болғаннан
кейін, үкімет ол үйлерді та-
рихи маңызы бар нысана
ретінде сақтаған. Лодезь -
әдемі, ерекше қалалардың
бірі. Бізді онда жерлесіміз,
Көкшетаулық Ксения
есімді волонтер қыз қарсы
алды.

Университет өте
үлкен, шамамен 40000
студент білім алады.
14 жатақханасы бар,
студенттік қалашық деуге
болады.

**-Шетелде білім алуға
екінің бірі бара алмайды.
Студентке қойылатын
талаптар бар шығар
және іріктеу қалай өтті?**

-Әрине, іріктеу болды.
Академиялық ұтқырлық
бағдарламасы бойынша
оқу үшін міндетті түрде
ағылшын тілін білу ке-
рек. Біздің ағылшын
тілінен білімімізді бірнеше
кезең бойынша тексерді.
Тест сұрақтарына жауап
бердік, мәтін жаздық,
оны оқыдық. Соңғы кезең
Польшадағы университет
қызметкерлерімен онлайн
сұхбаттасу түрінде өтті.
Бұл сынақтардан сүрінбей
өткен тоғызымыз шетел-

де білімімізді жетілдіруге
жолдама алдық. Сегіз сту-
дент мемлекет қаржысының
есебінен оқыса, біреуі
«Эразмус+» бағдарламасы
бойынша өткен болатын.

**-Польшаның
білім беру үрдісі сізге
ұнады ма? Біздің оқу
бағдарламасынан
айырмашылығы қандай?**

-Мен халықаралық
қатынастар және саясат
факультетінде оқыдым.
Ерекшелігі, әрбір сту-
дент өзіне ыңғайлы кес-
те құра алады. Аптасы-
на 3 рет оқисың ба, әлде
2 рет оқисың ба, ол өз
еркінде. Емтиханды тап-
сыра алмаған жағдайда
біздегідей жазғы семес-
терге қалмайсың, бір апта-
дан соң ақысыз тапсыруға
мүмкіндік бар. Соны-
мен қатар университетте
көшіруге өте қатан қарайды.
Егер көшіріп жатқан
жерінен ұсталып қалсаң,
бірден оқудан шығарып
жібереді. Тағы бір айта
кетерлігі, дәріс сабақтары
бір апта болса, қалған 3-4
апта тәжірибелік сабақ бо-
лады. Мысалы мен оқыған
курста әр студентке белгілі
бір компанияны зерт-
теу берілді. Мен «SONY»
компаниясын таңдадым
және сабаққа бір ай бойы
барған жоқпыз. Яғни, ба-
стысы – нәтиже. Өзіннің
зерттегенің бар және
басқалардың жұмысын
тыңдайсың, сонда жыл
соңында бірнеше компания
туралы толықтай мағлұмат
біліп аласың. Сондай-ақ
пәндерді таңдап оқуға да
мүмкіндік бар. Мәселен
мен Қостанай мемлекеттік
университетінде психоло-
гия мамандығы бойынша
білім алып жатырмын. Ал
ол жақта өзіме қызықты,
керекті деген пәндерді ғана
оқыдым.

-Сонда мүлдем басқа

**салаға қатысты пән
таңдауға болады ма?**

-Иә, дәл солай. Тағы
бір қызығы, мұғалімді де
өзіміз таңдадық. Ондағы
оқытушылар университетте
дәріс оқумен қатар өз
мамандығына сай орын-
дарда, компаниялар-
да қызмет етеді. Яғни,
теориялық білімдерін
тәжірибемен ұштастырады.
Сондықтан олар нарықта,
өндірісте, қоғамда бо-
лып жатқан өзгерістерден,
жаңашылдықтардан
әрқашан хабардар.
Сондай-ақ шәкірттерін
жұмысқа орналастыруға да
мүмкіндіктері бар. Жақсы
маман бола алады деген
студентке пікір жазып, сол
компанияның қызметкері
ретінде жұмысқа тұрғыза
алады.

Польшаның оқу
бағдарламасы біздікіне
қарағанда студент үшін де,
оқытушы үшін де ыңғайлы
құрылған. Ондағы уни-
верситет мұғалімдері
танертеннен кешке дейін
оқу орнында жүруге
міндетті емес, тек сабақ
кестесі бойынша келеді.
Аптасына тек екі рет каби-
нетте отырады. Бұл күндері
шәкірттері оқуға қатысты
сұрақтармен оқытушыға
жолыға алады. Ал қалған
уақытта тек электрондық
пошта арқылы сөйлесуге
болады. Олардың поштала-
ры таңғы 9-дан кешкі 6-ға
дейін қосулы тұрады.

**-Таяқтың екі
ұшы болады ғой.
Польшаның ыңғайлы
оқу бағдарламасын бы-
лай қойғанда, қандай
қиындықтар мен
келісіздіктер бар?**

-Жатақханада неше
түрлі ұлттар тұрады:
қытайлықтар, орыстар,
польшалықтар. Ішкі
тәртіп қадағаланбайды.
Дәлзде темекі шегіп,

ішімдік ішу – күнделікті
жағдай. Бізде төртіп бар,
тіпті мұндай қылықтар
ұятқа саналады. Әр елдің
менталитеті өзгеше ғой.
Біз үлкен кісілерге «сіз»
деп сөйлейміз, ал ол
жақта ондай жоқ. Жасы
үлкендермен құрдасы
сияқты сөйлесе береді.
Сол жағы бізге жағымсыз
көрініді.

**-Бекем басып, бел
асып, көпті көріп
қайттыңыз. Түйгеніңіз
бар ма? Мүмкін олардан
аларымыз бар шығар?**

-Негізі, ағылшын тілін
білу – заман талабы.
Бірнеше тіл білгеннің зия-
яны жоқ – бұл замандас-
тарыма айтар кеңесім.
Жалпы, Елбасының үш
тұғырлы тіл саясатын
қолдаймын. Әрине, туған
тіліміздің болашағына

көбірек көңіл бөлгеніміз
абзал, ана тіліміздің
дәрежесін көтеруге әр
қайсымыз ықпал етейік,
қазақ тілінің әлемдік
статусқа ие болуына
мұрындық болайық!

**-Бірнеше айға
созылған сапарыңыз
көңіліңізден шықты ма?**

-Әрине, көп нәрсе
үйрендік, оқу да оқыдық,
қыдырдық, демалдық,
үйқыны да қандырдық
(күледі). Біз сияқты
жастардың арманы
жоқ. Кейбір елдердің
студенттері өз қаржысына
барған. Жолымыз,
тамағымыз, жатар ор-
нымыз, жүріп-тұруымыз
арзанға шықпасы анық. Ал
біз мемлекеттің есебінен
барып қайттық. Бұл –
жастарға берілген үлкен
мүмкіндік.

ҰЛЫ АРМАН КЕРЕК ЕКЕН АДАМҒА...

Жамал ШАУКЕН,
ГӘФ Журналистика
мамандығының 3-курс
студенті

Ия..., “Ұлы адам болу
үшін ғаламда, ұлы ар-
ман керек екен адамға”, -
деп Мұхтар Шаханов ата-
мыз бекер айтпаса ке-
рек. Себебі, бұл өмірдегі
әрбір жаратылыс несінің
жүрегінің түбінде жататын
бір арман болады. Ар-

мансыз адамды қанатсыз
құсқа теңейді емес пе? Сол
секілді менің де арманым,
алға қойған мақсаттарым
бар. Бүгінгі таңдағы ба-
сты армандарымның
бірі – журналист болу.
Жақындарым мені
болашақта тележүргізуші,
яғни диктор ретінде көреді.

Мектепті аяқтаған соң
бала күннен бергі арманым
қол жеткізу мақсатында
Ахмет Байтұрсынов
атындағы Қостанай
мемлекеттік университетіне
оқуға түстім. Журналистика
мамандығы бойынша білім
алып жатырмын. Әрине,
басында біртүрлі сезімдер
арпалысы болды. Енді қалай
болар екен, қиын болмай
а, бөлкім филология
мамандығын таңдау керек
пе еді деген сұрақтар
мазалайтын. Өйткені, ба-
стауыш сыныптарда оқып
жүрген кезімде мұғалім
болам деген де ойлар
болған. Дегенмен, бұл әрбір
1-курс студентінің санасын

сан жаққа жүгіртетін
үрей сезімі болар деген
тоқтамға келдім. Уақыт
өте келе алаңдауға еш
негіз жоқ екендігін
түсіндім. Журналист
– өмірдің ғажабын да,
азабын да сезіне білетін,
қоғамдағы өзгерістер
мен жанашылдықтардың
тікелей қатысушысы,
жақсылықтың жаршысы.
Басқа мамандық иелері
белгілі бір тәртіп
бойынша ғана жұмыс
істесе, журналист қағазы
мен қаламы арқылы
қорғанысыз пана бола
алады, халықты оң
өзгерістерге бағыттауға
үлес қосады. Аталмыш
мамандық иелері барлық
саланың қыр-сырын
игереді. Бұл – журналис-
тика мамандығының басты
артықшылықтарының бір
бөлігі ғана. Сондықтан
журналист болам деген
арманымның негізсіз
еместігіне күн өте келе
көзім жетіп келеді. Енді

мінә, үшінші курстың
студентімін. Азғантай
уақыт ішінде үйренгенім
де біршама. Тәжірибелі
ұстаздар қауымынан және
қазақ еліне есімдері белгілі
ақын-жазушыларымыз
Ақылбек Шаяхмет,
Нағашыбай Мұқатов
сынды ағаларымыздан үлгі-
өнеге алып, әрбір дәрістерін
мұқият тындап, санамызға
сіңіруге тырысып
бағудамыз. Университет
кабырғасында болашақ
журналистердің теориялық
білімін тәжірибе
жүзінде жетілдіру үшін
жасақталған медиа-
студия бар. Журналистика
мамандығына тікелей
қатысы бар техниканың
тілін тапқысы келетін жас-
тарды сол жерден табуға
болады. Онда камераға
түсіру, бейнемонтаж,
репортаж, радио хабарлар
дайындауды үйрендік.
М е д и а - с т у д и я н ы н
маманы Арайлым
апайымыздан тапсырма

алып, түсірілімдерге
барып, сюжет жасап,
мақала жазып тұрамыз.
Дегенмен университет
кабырғасында алған
білімімізді жергілікті
телеарналар мен
газеттерде нығайту керек
деп ойлаймыз. Сондай-ақ
іс жүзінде өзімізді сынаған
да жөн екен. Оқу жылының
аяғында қалаған бұқаралық
ақпарат құралдарында
(радио, газет, телевидение)
тәжірибеден өтеміз.
Екінші курстың аяғында
оқу тәжірибесінен өтуге
облыстық телеарнаға
бардым.

Журналистің бармай-
тын жері, баспайтын тауы,
ашпайтын есігі жоқ екен.
Нағыз журналистердің
түсірілімдеріне қатысып,
ақпаратты халыққа
неғұрлым тез жеткізе
білудің маңызы зор
екенін байқадым. Қазіргі
уақытта журналистер-
ге қойылатын басты талап
та осы - жылдам, әрі шын-

шыл ақпарат. «Қазақстан-
Қостанай» (қазір
Qostanay) телеарнасының
жаңалықтар бөлімінде
өткізген күндерім ерек-
ше әсер қалдырды.
Қазақ бөлімінің аға
редакторы Назгүл
Құдайбергенованың тап-
сырмасымен шама-
шарқым жеткенше сапа-
лы репортаж жасауға ты-
рысып бақтым. Өзімді
кәсіби журналистердей
сезінген кездерім де бол-
ды. Сол уақыт аралығында
маған бағыт-бағдар берген
журналист аға-апаларыма
алғысым шексіз. Алдағы
уақытта сабақтан тыс
уақытымды әрі қарай
шыңдалып, болашақта
жақсы маман, білікті жур-
налист атануым үшін
телеарнаға барып тұруға
тырысамын. Алла қош
көрссе, оқуымды аяқтап,
қолыма дипломымды
алғаннан кейін өзімді
тележүргізуші ретінде
байқап көргім келеді.

Халықаралық көрме - ел абыройы

Гүлім САҒЫДАТҚЫЗЫ,
ГӘФ Журналистика мамандығының 3-курс студенті

«ЭКСПО»-ның екі түрі бар: бүкіләлемдік бірегей көрмелер және мамандандырылған халықаралық көрмелер. Бүкіләлемдік бірегей

көрменің өту мерзімі бес айға созылып, бес жылда бір рет өтетін болса, мамандандырылған көрмелер екі-үш жылда бір ұйымдастырылады. Уақыты – 3 ай. ЭКСПО-ның тарихына үнілсек алғашқы көрмелер қазіргіден өзге болғаны мәлім болады. «ЭКСПО» - ағылшынның «Экс-

позишн» деген сөзінің қысқартылған нұсқасы. «Көрме» деп аударылады. Халықаралық көрме ұйымдастыру – француздардың ұсынысы. Ал ең алғашқы бүкіләлемдік «ЭКСПО» 1851 жылы Ұлыбританияның астанасы Лондонда өтті. Кезекті «Экспо-2017»

халықаралық көрмесін өткізетін ел мәртебесі Қазакстанның елордасы Астана қаласына бұйырғандығы 2012 жылдың 22-қарашасында Францияның астанасы Париж қаласында өткен ХКБ-нің EXPO халықаралық бюросы Бас ассамблеясының 152-ші сессиясы барысында белгілі болды. Жасырын дауыс беру қорытындысы бойынша ХКБ-ның 103 мүше-мемлекеті Астана қаласына дауыс берсе, біздің бәсекелесіміз Бельгияның Льеж қаласы 44 дауыс жинаған. Біздің елдің ұйымдастырушыларының тарапынан ұсынылған «Future Energy», яғни «Болашақ қуаты» тақырыбы сарапшылардың көпшілігінің көңілінен шығып, «Экспо-2017» халықаралық көрмесінің тақырыбы ретінде қолдау тапты. Қазақстанның «ЭКСПО-2017» көрмесінің тақырыбы ретінде «Болашақтың энергиясы»

оны тасымалдау тәсілдерін іздестіру, қоршаған ортаға келер зиянды төмендету. Биыл «ЭКСПО-2017» халықаралық көрмесі қазақ елінің төрінде, әсем қала Астанада өткеніне өз басым дән ризамын. Бұл – Қазақстанның ірі жобаларының бірі. Сондықтан да еліміздегі елжүзі оқиғаны өз көзіммен көріп қайтайын деп мен Елордаға жол тартқан едім. Аталмыш көрмені тамашалауға бармаған қазақстандық кем де кем шығар. Астанаға ағылып, келген туристер мен жерлестеріміздің санында шек жоқ. Бір айда 1 млн 200 мың адам тамашалаған екен. Маған «Экспо-2017» халықаралық көрмесі қатты ұнады, билетінің бағасы да қымбат емес, келушілер мен туристерге барлық жағдай жасалған. Арнайы демалыс алаңдарын былай қойғанда, тіпті, ұялы телефонды қуаттандыру мүмкіндіктері де қарастырылған.

елдің және бірнеше халықаралық ұйымдардың павильоны болды. Олардың әрқайсысы көрмені тамашалауға келгендердің көңілін аулауға тырысты. Павильондардың көркемдігі көз тартарлық, бірінен-бірі өткен. Тайланд павильоны озық технологиялармен қатар тай массажын ұсынса, италияндықтар жасыл энергетикадағы жетістіктерімен тандай қақтырды. Табиғат пен оның байлығын, таза энергияны үлкен ағаш төңірегінде көруге болады. Ең үлкен павильондардың ішінде Корея да бар. Онда дамыған технологиялардың озық үлгілері көрсетілген.

Франция павильоны – ЭКСПО-дағы ең үлкен нысандардың бірі. Аумағы 1000 шаршы метрден асып жығылады. Жалпы ЭКСПО көрмесін технологияға бай «Экоқалашық» деп атасақ та болады. Бұл саяхатымынан әсерлі оралдым. Біз үшін тың дүниелермен таныстым, әдемілікке көзім қанықты. Әсіресе, өзіміздің шар төріздес сегіз қабатты «Нұр Әлем» павильоны маған ерекше ұнады. Шыны көпіден өткен кездегі сезімді айтып жеткізе алмаймын. Бір қабатты ғарыш энергиясына арнаса, екіншісінен жаңа технологияларды көресін.

Осы көрменің аясында бірнеше іс-шаралар өтті. Мен де шетелдік әншілер мен отандық жұлдыздардың қатысуымен өткен кызықты концерттердің куәгері болдым. ЭКСПО – 2017 халықаралық көрмесі Қазақстанның бүкіләлемдік аренада танылуы мен туристік тартымдылығын арттыруға, біздің халқымыздың қонақжайлылығын көрсетуге бағытталған бірден-бір шара болды.

атты тақырыпты ұсыну себебі мынадай: баламалы энергия көздерін дамыту, энергетикадағы сапалы өзгерістер жолы мен

Қауіпсіздік шаралары жақсы ұйымдастырылған. Бүкіл ел назарындағы ЭКСПО-2017 көрмесінде Қазақстаннан өзге 115

«Үлкен жауапкершілікті сезіндім...» EXPO 2017

Әйгерім ШАЯХМЕТОВА,
ГӘФ Журналистика мамандығының 2-курс студенті

Биылғы жылдың айтулы оқиғаларының бірі - Астанада өткен «Болашақ энергиясы – EXPO-2017» атты көрмесі. Іс-шараның жоғарғы деңгейде өтуі еліміздің жастарынан құрылған еріктілер тобы мен көрме алаңында жұмыс жасаған қызметкерлердің еңбегі екенін ескерген жөн болар. Көрме өтіп жатқан алаңда еріктілер түрлі салада жұмыс атқарды. Ендігі тарихқа айналған көрменің басы-қасында болған заң факультетінің

3-курс студенті Гүлназ Ыбыраеваны әңгімеге тарттық.

-Гүлназ, көпті тамсандырған айтулы оқиға өз мәресіне жетті. Азаматтық борышыңызды орындап келдіңіз деп ойлаймын, көрмеге көрермен емес, қызметкер ретінде барып келдіңіз, қандай әсер алдыңыз?

-Ия, халықаралық деңгейде өткен көрмеге барып, еліміздің болашағы үшін аз да болса үлесімді қостым. Осындай көлемді іс-шараның тікелей қатысушысы болғанымна қуанамын. Әсіресе, Қазақстанның түпкір-түпкірінен келген өзім

сияқты жастармен танысып, достасқаным көңілім толады. Енді әр облыста таныстарым, достарым бар деп айта аламын. Азғандай уақыт аралығында бір үйдің баласындай болып кеттік. Бәріміз де өзімізге жүктелген міндеттерді адал орындауға тырыстық, жауапкершілікті толығымен сезіндік.

-EXPO көрмесі қалашығында сіз қандай міндеттерді атқардыңыз және ерікті жастарға қаншалықты жағдай жасалған?

-Мен аталмыш көрмеде тазалық жұмыстарына жауапты болдым. Жұмыс күнім таңғы сағат 8:00-ден кешкі 19:00-ға дейін

жалғасты. Африка павильонынан бастап, кооперативный павильонына дейінгі аумақты қамтитын албандардың «Мобитекс» тазалау компаниясында болдым. Біздің жұмысымызды бригадирлер қадағалады. Жұмыс мерзімінің аяқталуына бір ай уақыт қалғанда мен де бригадирлер қатарына іліктім.

Алаңда сапалы еңбек етуге жақсы жағдай жасалған, мысалы біздің жеке формамыз болды, тегін тамақтандық және еңбекақымыз жоғары болды.

- EXPO көрмесінде екі жарым ай жұмыс жасадыңыз. Осы уақыт

аралығында сізді тандандырған немесе есте қалған жайттар болды ма?

-Жұмысқа жаңа араласып жүрген уақытта, яғни көрменің басында бізді көп нәрсе таңғалдыратын, тіпті ерсі көрінген тұстары болды. Әсіресе, өзге мемлекеттердің халқы біздің қызығушылығымызды тудырды. Олардың өздерін ұстауы, әрқайсысына тән, қалыптасқан менталитеті біз үшін бірде тартымды болса, бірде оғаш көрінетін. Көбіне Африка павильонындағы қонақтардың киімі, жүріс-тұрысы ерекше көзге түсті. Бейне бір өткен ғасырдан келгендей. Көпке дейін үйрене алмадық. Ең бастысы, ЭКСПО-ға қатысқан елдердің өкілдері бізбен тіл табысуға талпынатын. Біз «hi» деп амандасқанда олар «сәлем» дейтін. Сонда төбеміз көкке жеткендей

болатынбыз.

Тағы бір есте қалған сәт: бірде жұмысқа бригадирімізден ерте барып, павильон аумағына кіре алмадым. Күзетшілер рұқсат қағаздағы фотосуреттегі түрім өзгеше деп, мені тұрғызып қойған. Тек бастығымыз келгеннен кейін ғана алаңға кіруге рұқсат берді.

-Үлкен еңбектің арқасында өткен көрменің еліміз үшін қандай пайдасы болды деп ойлайсыз?

-Біріншіден, Қазақ елін әлем таныды. Енді қонақжай қазақтар туралы бәрі болмаса да көбі біледі деп ойлаймын. Болашақта экономикамызға да ықпалы жақсы болады деген болжам бар. Бәлкім, Қазақстанға инвестиция құям дегушілер көбейер, мүмкін еліміз бизнес орталығына айналар.

-Гүлназ, айтқаныңыз келсін! Сұхбатыңыз үшін рахмет!

ФОТОРЕПОРТАЖ

Пресс-тур по родному краю

Владимир ФАЙЕЛЬ, Анастасия ЯРОШЕНКО, студенты 2 курса ГСФ специальности «Журналистика»

В рамках экспедиции «Тобыл-Торгай мұрасы» по программе «Рухани Жанғыру», мы, студенты 2 курса кафедры журналистики, посетили 30 сакральных мест Костанайской области, вместе с журналистами и блогерами побывали в 10 районах нашей области. Историческое наследие Казахстана вобрало в себя все многообразие культурных ценностей народов, проживавших на его территории. Это свыше 25 тысяч недвижимых памятников истории, археологии, архитектуры и монументального искусства, находящихся в экспозициях и фондах государственных музеев и библиотек.

Именно поэтому Управление внутренней политики совместно с Ассоциацией детских и молодежных организаций Костанайской области приступили к реализации проекта «Тобыл-Торгай мұрасы», главная цель которого – продолжить работу по сохранению культурного наследия родной земли. Одно из направлений проекта – выезд представителей СМИ и блоггеров области по священным местам области, которые посетив эти места расскажут жителям области историю мест, хранящуюся столетиями.

К сожалению, в плену городской суеты, мы настолько оторваны от красоты бесконечных степей Казахстана, мало внимания уделяем духовной стороне жизни, наверно и оттого мы мало знаем историю своей страны. Эта экспедиция ставит своей целью донести до населения сакральные места, привлечь внимание к ним общественности, ведь некоторые из них нуждаются в реставрации.

Ровно в 6:30 утра участники экспедиции загрузились в «газельку» и отправились на юг Костанайской области. Первый объект, который мы посетили, это могила святого Тюркебай-ата в Наурзумском районе. Он жил в начале XIX века и прославился как целитель. Умирая, Тюркебай-ата сказал, что его сила сохранится еще 200 лет. Каждый пришедший к его могиле, может попросить его о помощи, положив руку на этот камень.

Следующий объект – могила Коянак аулие, которая находится в 18 километрах от села Шили и Шолаксай. Народ слагает легенды об этом месте, а в учеб-

никах почти ничего нет. Переочевав всего одну ночь в специально построенном доме, можно избавиться от всех недугов и болезней.

Прехав еще несколько десятков километров, мы прибыли на известный во всем мире Торгайский геоглиф. В 2007 году, изучая снимки из космоса в программе «Google Планета Земля», Дмитрий Дей – руководитель научно-исследовательского проекта Turgay discovery обнаружил на территории Костанайской области неизвестные до того момента рукотворные сооружения – геоглифы, и начал заниматься их исследованием, установив связи с зарубежными институтами. В 2015 году вышла его статья о геоглифах в The New York Times, были подключены специалисты NASA. С 2017 года, по версии журнала Smithsonian, который является официальным печатным органом Смитсоновского института в Вашингтоне, геоглифы Торгайского прогиба входят в пятерку самых загадочных геоглифов планеты.

Необычные узоры из курганов исследовали и ученые из Костаная и Вильнюса. По мнению археологов Костанайского Государственного университета, их возраст составляет примерно от 2 до 10 тысяч лет. Встав на один из курганов, мы увидели ровный ряд насыпей, идущих к горизонту. Но самое интересное открылось нам, когда фотограф и видеограф Георгий Шаповалов запустил в небо квадрокоптер. Стало сразу видно форму «Ушптогайского квадрата».

После этого мы отправились пить чай к местным жителям. В их понимании, попить чай – это целый ритуал, в первую очередь, это дастархан различных яств. Самым главным блюдом конечно же стал настоящий казахский бешбармак. Как почетным гостям, нам в первую очередь дали голову барана. Наевшись вдоволь, мы отправились в гостиницу в поселке Амангельды.

Во второй день мы посетили музей Амангельды Иманова. В нем представлено огромное количество сведений, фактов, фотографий, объектов и документов об этой исторической личности. Нам рассказали о его жизни, семье и то, чем и как сражались воины. Например, мы узнали, что в то время за одну лошадь давали одну винтовку, что очень дорого. Сразу после музея, мы посетили могилу Амангельды Иманова, на месте которого в 1960 году построен памятник и бюст.

В п. Амангельды мы посетили мавзолей Сатыбалды ишана. Он находится на старом мусульманском кладбище. По одной из легенд, эти места кишели гадоками, но с помощью молитв, Сатыбалды ишан смог очистить

от них земли. Помимо самого ишана, в мавзолее захоронены его сын и близкий друг.

Далее 75 километров по бескрайним степям Джангельдинского района, и мы прибыли к следующему пункту нашего путешествия.

Близ высохшего озера Татыр расположился обелиск «Татырское сражение». В 1916 году в этом сражении полегло более 300 воинов, исход которого благополучно повлиял на национально-освободительное движение Казахстана. Оценив величие обелиска, мы вернулись назад на 75 километров по тургайским степям.

Отдохнув после дороги, мы продолжили наш путь. Аул Бидайык – на въезде села с изображением зерна, но ни одного поля со злаками в округе не видно. Наша цель – мавзолей Миржакыпа Дулатова и музей, посвященный ему. Дулатов – яркий представитель казахской культуры и литературы начала XX века. Музей богат фактами и предметами из его жизни. Осмотрев мавзолей и музей, нас снова ждал чай и ночевка в селе Торгай.

«Казахстанский Аркаим или Аркаим 2» – так называют древний город, погребенный под землей больше 5 000 лет. Находится он в Комаровском сельском округе в Денисовском районе. Прямо на земле можно найти остатки орудий древних людей. Местный житель, историк со стажем, собирает их в собственном музее в Комаровской школе. Жители села очень ждут, когда начнутся раскопки древнего города, ведь это даст надежду на восстановление села. Мраморное месторождение, которые обещали запустить в этом году, приостановили в связи с проведением ЭКСПО-2017, что отрицательно сказалось на селе и ее жизнедеятельности и верящих в лучшее жителей.

В Узункольском районе в поселке Пресногорьковка мы посетили Свято-Никольскую церковь, 1799 года постройки. Еще Оренбургские казаки получили здесь благословение на войну с Наполеоном. В этом году селу исполнилось 265 лет. И музею есть что показать. Он отличается наличием интересных артефактов и исторических объектов. Много экспонатов из Российской империи, трофеи Великой Отечественной Войны: немецкая видеокамера и обмундирование солдат.

Сразу после музея мы отправились в Церковь Космы и Дамианы в селе Боровское. Она была построена в начале XX века в стиле "сибирское барокко" и является интересным образцом культовой постройки, с богатой декоративной обработкой фасадов. В 7 км от села Каскат, находится мемориальная стела Бадрицафа – жене Ахмета Байтурсынова. Как известно,

она была русской по происхождению, носила имя Александра Ивановна. Ради мужа, она приняла ислам и сменила имя. По одной из версий, последние годы своей жизни она провела в близлежащей деревне, в которой она и умерла одна в заброшенном доме. В 2012 году на средства родственников А. Байтурсынова на холме была возведена стела с мемориальной доской, портретом Бадрицафы и ее краткой биографией.

В селе Каскат экспедиции устроили теплую встречу. Учащиеся Ломоносовской средней школы организовали концерт с танцами и стихами. Как выяснилось в разговоре с учениками, ребята – неоднократные победители различных творческих конкурсов по журналистике. В школе разработана даже специальная дисциплина – детей обучают этой профессии. И по традиции, участников пресс-тура щедро угостили чаем.

Наиболее значимым объектом национально-культурного наследия Камыстинского района являются захоронения воинов-батыров, героически погибших в сражениях с джунгарами. Оно появилось в XVIII веке. Кульптыгасы (надгробные памятники) расположены недалеко от древнего аула Уркаш. До сих пор историки не могут перевести надписи, оставленные в этих местах. Сражения в этих местах положили начало победе над джунгарами, впоследствии чего, казахские земли были освобождены от завоевателей.

Нам посчастливилось попасть в тур по сакральным местам Костанайской области. Мы преодолели расстояние в 4000 километров из намеченного пути. Посетили более 20 сакральных мест, узнали и увидели своими глазами много нового и интересного. Мы должны знать историю своей страны, и не только знать, но и создавать.

Казахский народ славится своим гостеприимством и радушием, и мы не перестаем в этом убеждаться. Нас встречали щедрым и вкусным дастарханом. Мы не раз ели настоящий бешбармак, но в этот раз его вкус был особенным. Тесто и мясо таяли во рту. Мы пили чай с молоком из пиал по казахским традициям и закусывали всевозможными сладостями. За этот период у нас появилось больше знакомых в степях нашей области. И мы уверены, что если снова попадем в подобный тур, нас примут ничуть не хуже.

«БІЛІМ ЖАРЫСЫ»

МЕНШІК ИЕСІ: А.Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университеті, Редакцияның мекенжайы: Қостанай қаласы, А.Байтұрсынов көшесі, 47. Тел. 511167

Шығарушы редактор А.Өстемирова

Немірді дайындаған ҚМУ-дың журналистика мамандығының студенттері

Беттеген Айтолқын Қапан
Бас маман Арайлым Сарбасова

Отпечатано в ТОО "Костанай полиграфия". Ул.Мауленова 16 тел 8(7142)28-02-93
Заказ №2102 Тираж 700 экз.
Объем 2 печатных листа
Айына 1 рет шығады

Газет Қазақстан Республикасының Мәдениет ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 2002 жылдың 25 наурызында тіркеліп, №2794-г куәлігі берілген